

REDZĒJUMS

Nevis pandēmija,
bet digitālā
revolūcija

Elisa Rudzīte

Dzīvot ārkārtējos apstākļos nav viegli. Nevienam. Nerunāšu par to, cik ļoti pietrūkst draugu un ģimenes, vai par daudzajiem pat absurdajiem ierobežojumiem, kuri aktiera Ivara Auziņa vārdiem jau ir uz šizofrēnijas robežas. Ir lietas, ko nevaram mainīt, tāpēc jāmaina fokuss un attieksme.

Meklējot bardakā labo, sapratu, ka kopš pagājušā gada marta esam daudz iemācījušies, mainījuši ieradumus un pielāgojušies. Es šo gribētu saukt nevis par pandēmiju, bet digitālo revolūciju. Viss notika tik strauji, ka nācās pielāgoties neskaitāmām pārmaiņām. Viena no tām – attālinātais darbs. Protams, ir daudzas nozares, kurās tā nav izeja, un lielai daļai ikdiena rit ierasto gaitu.

Tomēr daudziem no mums izpaliek tāds posms kā došanās uz darbu un mājup. Tie ir cilvēki, kuri dienas vadīja darbavietā pie datora, bet nu par ofisu sauc savas mājas. Laiks, kas iepriekš pavadīts sastrēgumos, garos pārbraucienos vai gājienā cauri pilsētai, nu atvēlēts citām nodarbēm. Daba nemīlot tukšumu, un, kad cilvēkiem ielās jautājām, vai līdz ar kovidu atnākšanu, daudzajām pārmaiņām un atceltajiem pasākumiem brīvā laika ir vairāk, teju visi atbildēja, ka nav. Vieni izvēlas vairāk to veltīt ģimenei, citi – ar lielāku sparū mesties darbā, attīstīt biznesu vai nodoties hobiem. Tukšuma gluži vienkārši nav.

**„Rīku ir daudz,
un izeja ir
vienmēr.
Prieks, ka
kovids izdarījis
arī ko labu –
piespiedis
mūs tos
izmantot.”**

Visvairāk priecē tas, ka daudzi darba devēji ir spiesti uz savas ādas pārbaudīt attālināto darbu un mainīt skeptisko attieksmi. Daudzi sapratuši, ka visai labi var iztikt bez skatīšanās citiem uz pirkstiem. Jau pērn rudenī vairākos pētījumos parādījies tendence: pieaug gan produktivitāte, gan priekšnieka uzticība padotajiem, kuri nu vairs nav rokas stiepiena attālumā. Arī darbinieki sajutuši lielāku atbildību un patstāvību, strādājot individuāli. Pat tie, kam darbs notiek kolektīvi, ir raduši veidus, kā likt zobratiem joprojām griezties. Kādā pētījumā aptaujājot 12 000 profesionāļu no dažādām nozarēm, atklājies, ka 79% jutuši produktivitātes kāpumu, tajā skaitā uzdevumos, kas jādara komandā. Esam atraduši jaunus kanālus, kas ļauj sazināties, vienam otru redzot un klātesamības izjūtu saglabājot. Rīku ir bezgala daudz, un izeja ir vienmēr.

To pati uz savas ādas izjūtu tajā dienā, kad, intervējot Kabiles pagasta pārvaldes vadītāju Elīnu Osi, platforma Zoom nekādi nevēlējās sadarboties. Minūtes laikā pieslēdzāmies vietnei *Google Meet*, par ko biju dzirdējusi intervijā ar kādu skolotāju.

Prieks, ka kovids izdarījis arī ko labu – piespiedis mūs jaunus rīkus izmantot. Neticu, ka mēs labprātīgi tik daudz būtu apguvuši un mainījuši tik straujā tempā. Ieraduma priekšā cilvēks ir vājš, tāpēc bieži vajadzīgs spēriens.

Bet visam ir arī ēnas puses. Īpaši pieaugusi emocionālā atsvešinātība. Tagad novērtējam, cik patīkami bija ar kolēģiem sarīkot prāta vētru, vienam otru uzmuntrināt vai panākumus nosvinēt klātienē. Cerams, ka tā jau drīz atkal būs mūsu ikdienas daļa, neaizmirstot par mācībām un ieguvumiem, ko šis laiks mums devis.

TRIS PAR VIENU

Kā pašlaik ietekmēts eksports dažādās tautsaimniecības nozarēs?
TURPINA PAPLAŠINĀTIES1. Andris Ramoliņš SIA *Stiga*
RM valdes loceklis:

– Jāatzīst, ka arī mežizstrādi un kokapstrādi skāruši ierobežojumi gan iekšzemē, gan sadarbībā ar ārvalstīm. Tomēr esam jaunajiem apstākļiem veiksmīgi pielāgojušies – arvien vairāk tiek strādāts ar augstākās pievienotās vērtības saplākšņa ražojumiem, veidojas sadarbība ar klientiem jaunos eksporta tirgos, sekmīgi sākti tirdzniecība ar ASV.

Stiga RM ir nozīmīgākais darba devējs Kuldīgas novadā – reģiona lielākajā bērza saplākšņa rūpnīcā

strādā 207 darbinieki. Visa uzņēmuma komanda rezultatīvi strādā pie tuvāko piecu, desmit gadu attīstības plāniem, turpinot profesionālo pilnveidi. Mums ir pasaules līmeņa ražotne ar visjaunākajām un augstākās klases tehnoloģiskajām iekārtām, plānojam paplašināt darbību Dienvidkurzemē un Zemgalē. Tāpēc ir ļoti vajadzīgi enerģiski cilvēki ar zināšanām, piemēram, meklējām meža iepirkuma speciālistus gan Zemgalē, gan Dienvidkurzemē. Viņu uzdevums ir tirgus izpēti un jaunu klientu piesaiste, meža

īpašumu un cirsmu iepirkšana, lai nodrošinātu bērza saplākšņa rūpnīcas jaudas pieaugumu un palielinātu konkurētspēju. Jaunu darbinieku meklēšana saistīta ar uzņēmuma plāniem vēl vairāk veicināt eksportu, palielināt jaudu un iegādāties pasaulē visaugstākajam tehnoloģiskajam līmenim atbilstošas iekārtas.

Tomēr mūsu interesēs ir tas, lai kvalitatīva produkcija nonāktu Latvijas uzņēmumos, nevis tiek aizsūtīta uz Ķīnu. Tā tiek nodrošinātas jaunas darbavietas un sniegts ieguldījums mūsu valsts ekonomikas izaugsmei.

VAIRĀK PĒRK LATVIJĀ

2. Vanda Davidanova, Siera
kluba prezidente:

– Eksporta apjoms ir sarucis, taču piena produktu ražošana Latvijā pagājušajā gadā nav mazinājusies – saražots pat vairāk nekā 2019. gadā. Siera ražošana pieaugusi par vairāk nekā 2%. Iekšzemē tas ir ļoti labs rādītājs. Eksports samazinājies

par 3%. Galvenais iemesls: Eiropā slēgti restorāni, kuros mūsu produkcija bija pieprasīta. Vācijā, Nīderlandē, Itālijā un vēl daudzviet slēdza ēstuvē, kur to izmantoja ēdienu gatavošanā. Taču šī tendence nerada satraukumu, jo pretī ir skaitļi, ka pašmāju sieru un biezpienu vairāk pērk šeit. Arī pie mums taču

nestrādā ne restorāni, ne kafejnīcas vai citi sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi. Patēriņš nav samazinājies – tas pat ir pieaudzis. Tāpēc nav ko gausties. Eksportējam uz 94 valstīm, jo šajā ziņā robežas jau nav slēgtas. Mūsu uzņēmumi rada jaunus produktus, ko piedāvāt gan savējiem, gan ārvalstīm.

UZ POZITĪVĀ VIĻŅA

3. Edgars Ruža, lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības *Latraps* valdes priekšsēdis:

– Graudkopība ir uz pozitīvā viļņa un mēģina atgūties no krīzes pirms trim gadiem, kad bija lielais slapjums un ražu zaudējām. Tad atkal nāca lielais sausums. Graudkopību vairāk ietekmē laika apstākļi – citās lauksaimniecības nozarēs

tie nav tik svarīgi.

Tajā pašā laikā piensaimniecībā nav bijis viegli. Eksports samazinājies līdz ar tūrisma un sabiedriskās ēdināšanas ierobežojumiem. Vienmēr bijis tā, ka vienai nozarei otra jāvelk ārā. Pieniniekiem gads bijis ļoti smags.

Graudkopības eksportu pandēmija neietekmēja, un produkcija tiek izvesta ar kuģiem. Taču uztraukumu

rada tas, ka valstīm, kuras pašas nespēj saražot pietiekami, šajos apstākļos var pietrūkt naudas, lai iepirktu. Naftas cena kritusies, tūrisma nav – tās bija pozīcijas, no kurām Āzijas valstis guva ienākumus. Arī mums ar to jārēķinās nākotnē. Bet, manuprāt, pietiks mums pašiem, un būs, ko citus pabarot.

Daina Tafelberga

MANUPRĀT

Kārtējais nesaprotamais lēmums

Diemžēl saslimstība ar vīrusu Latvijā īpaši nemazinās, tādēļ ierobežojumi joprojām jāievēro. Efektīvus lēmumus pieņemt nav viegli. Dzīve ir tik komplicēta, ka, kādu aspektu mainot, tas atsaucas arī uz citiem. Tomēr patiesi pārsteidz daudzi pēdējā laika lēmumi, ko pieņem valsts priekšgalā esošie. Līdz absurdam. Nupat beidzies periods, kurā teju ik pārdienu klajā tika laisti saraksti, kuras preces nu

drīkst vai nedrīkst iegādāties. Skaidrs, ka jau tāpat pirkām visu, ko nu vajadzēja, tikai procedūra bija sarežģītāka. No mājām vai, vēl smieklīgāk, turpat veikalā jāpiezvana, prece jāpasūta, un tad darījums var notikt. Nu šīs preču šķirošanas pārtraukšana radīja cerību, ka lēmēju prātā saprāta dzirksts sāk dominēt. Bet kas tev deva! Izdomāja vēl labāk! Visu varēs tirgot tajos veikalos, kuros 70% ir pārtika vai higiēnas

preces. Arī grāmatas drīkstēs. Bet kāpēc ne tualetes podus vai vīriešu kreklus? Un kāpēc lielveikalā bērnu apģērbu tirgot drīkst, bet vietējais ražotājs savā apģērbu bodītē ne? Nu sācies periods, kad milzīgo kovidu izplatošo cilvēku plūsmu valdība cenšas apturēt, turot ciet tos veikalus, tikai pārdesmit cilvēku. Par gudru šādu rīcību nenosauksi.

Jolanta Hercenberga

FOTOKOMENTĀRS

Pavasari gaidot.
Daigas Bitinieces
foto

Ja pamanāt ko interesantu,
nofotografējiet un sūtiet
Kurzemniekam e-pastā:
redakcija@kurzemnieks.lv

